

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5624200090
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2024:5624200090.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou Mgr. Slavomírou Mlynarčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú: A. B., nar. XX. XX. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu C. XXX, D. E., v súčasnosti v Reedukačnom centre F. B., G. X, F. B., zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, so sídlom Nám. slobody 9, 034 01 Ružomberok, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: C. B., nar. X. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu C. XXX, D. E. a G. B., nar. XX. X. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu C. XXX, D. E., za účasti: Reedukačné centrum Zlaté Moravce, so sídlom Prílepská 6, Zlaté Moravce, IČO: 00 163 295, v konaní o opakovanom uložení výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd ukladá maloletej A. B., nar. XX. XX. XXXX výchovné opatrenie tak, že ju dočasne odníma zo starostlivosti rodičov a nariada jej pobyt v Reedukačnom centre Zlaté Moravce, so sídlom Prílepská 6, Zlaté Moravce, IČO: 00 163 295 najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti výroku rozsudku o uložení výchovného opatrenia.

II. Do právoplatnosti rozsudku o opakovanom uložení výchovného opatrenia (výrok I. rozsudku) súd maloletej A. B., nar. XX. XX. XXXX nariada jej pobyt v Reedukačnom centre Zlaté Moravce, so sídlom Prílepská 6, Zlaté Moravce, IČO: 00 163 295.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal 4. 1. 2024 na Okresný súd Liptovský Mikuláš podnet na uloženie opakovaného výchovného opatrenia dočasným odňatím maloletej do starostlivosti rodičov a nariadením pobytu v Reedukačnom centre Zlaté Moravce, najdlhšie na 6 mesiacov. V podnete uviedol, že maloletá A. bola umiestnená do Reedukačného centra Zlaté Moravce 30. 5. 2023 na základe neodkladného opatrenia uznesením Okresného súdu Ružomberok č. k. 2P/15/2023-15 zo dňa 25. 5. 2023. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 24. 7. 2023 bolo A. uložené výchovné opatrenie, ktorým bola dočasne odňatá zo starostlivosti rodičov a bol jej nariadený pobyt v Reedukačnom centre Zlaté Moravce najdlhšie na dobu 6 mesiacov, od právoplatnosti výroku rozsudku. A. má tendenciu upúšťať od svojich cieľov a predsavzatí. 2. 9. 2023 sa nepovolene vzdialila z Reedukačného centra a dňa 4. 9. 2023 bola policajnou hliadkou privezená naspäť do centra. Nešlo o plánovaný útek, ale o spontánne rozhodnutie. V súčasnosti A. funguje v zariadení bez problémov a spolupráca s rodičmi je na dobrej úrovni. A. bol umožnený pobyt v domácom prostredí od 20. 12. 2023 do 7. 1. 2024. Dňa 3. 1. 2024 úrad kontaktoval matku, ktorá oznámila, že A. nie je od silvestrovského večera doma a rodičia nevedia, kde sa nachádza. Rodičia sa jej nevedeli dovolať, ani ju kontaktovať na sociálnych sieťach. A. si išla ľahnúť hodinu pred polnocou a keď ju matka chcela zobudiť zistila, že sa nenachádza vo svojej izbe a ušla z domu. Rodičia A. útek nahlásili na políciu a upovedomili reedukačné

centrum. Úrad sa 4. 1. 2023 kontaktoval s matkou, ktorá im oznámila, že A. sa vrátila domov 3. 1. 2023 o 19.30 hod. A. bola chorá a s teplotou. Večery trávila v AS clube v Ružomberku u kamaráta, ktorého pozná z diagnostického centra. Matka oznámila, že s A. navštívia lekára a odvezú do Reedukačného centra.

2. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti Reedukačného centra Zlaté Moravce, ktoré sa na pojednávanie neustanovilo, hoci predvolanie na pojednávanie mu bolo doručené 16. 1. 2024. Do termínu pojednávania sudkyňa nebola predložená žiadosť o odročenie pojednávania. Súd konal a pojednával v neprítomnosti reedukačného centra, keďže predvolanie na pojednávanie mu bolo riadne doručené a odročenie pojednávania nežiadalo.

3. Matka maloletej na pojednávaní vypovedala, že súhlasí s predĺžením pobytu dcéry v reedukačnom centre. S dcérou je v kontakte. V pondelok od nej prišiel list a v sobotu s ňou telefonovala. S dcérou hovorila, že ide na pojednávanie. Ona vie, že ide o predĺženie pobytu v reedukačnom centre do konca školského roka. Sama sa vyjadrila, že je to takto lepšie, lebo ak by sa vrátila na svoju starú základnú školu, možno by ju ani spolužiaci neprijali a je dobré ak dokončí školský rok na jednom mieste. Počas pobytu sa A. zlepšila v učení, aj správaní, ale po určitej dobe si opäť začne dovoľovať. Je nevyspytateľná. Vyhovárala sa. Našla si zlú partiu. Dcéryne správanie sa začalo meniť niekedy tak v piatej, či šiestej triede základnej školy. Staršia dcéra je integrovaná pre problémy s učením. Dvadsaťročný syn sa už osamostatnil. Ak A. niečo spraví, okamžite z centra volajú. Dcéra nevie dobre fungovať pod tlakom. Dohodnú sa, že pôjde vonku s kamarátkou na dve hodiny a o dve hodiny príde. Keď jej za dve hodiny telefonuje, ona to pociťuje ako tlak, že ju kontroluje. Ona má potrebu tráviť čas s kamarátkou, vyrozprávať sa s ňou, lebo v reedukačnom centre to nemôže. Keď odíde do centra, píše domov, že jej je ľúto, že im ublížila. Vyjadruje sa, že potrebuje viac voľnosti. Nám im odporučené, aby s ňou navštívili klinickú psychologičku, čo sa už nerealizovalo, lebo šla do reedukačného centra.

4. Otec maloletej na pojednávaní vypovedal, že súhlasí s predĺžením výchovného opatrenia. S dcérou si telefonujú každú sobotu. Navštevuje ju aj v reedukačnom centre. Ich vzťah je skôr kamarátsky. Jej problémy začali nástupom puberty. Bola vyspelejšia. Nechcela sa kamarátiť s rovesníkmi a našla si partiu starších detí, tým to začalo. Všimol si zmenu v A. správaní počas pobytu v centre. Ale keď je pár dní dlhšie doma, tak to znovu začne. O tomto konaní vie. Hovorili o tom počas telefonovania. Chvíľu sa tvárila, že jej je to jedno. Potom jej to bolo ľúto a nakoniec sa vyjadrila, že si tam dokončí celý školský rok. Dcéra sa vyjadrovala, že potrebuje viac času. Dcéra si uvedomuje, že robí zle.

5. Kolízny opatrovník vo svojom stanovisku na pojednávaní uviedol, že trvá na podanom podnete. Sleduje zlepšenie správania maloletej A., najmä v oblasti školského vzdelávania a aj redukcie pokusov o útek. Napriek tomu je potrebné, aby sa jej situácia stabilizovala. Najdlhšie je možné predĺžiť výchovným opatrením pobytom v reedukačnom centre na dobu 6 mesiacov, t. j. predpoklad, že skončí v auguste. Výchovné opatrenie sa končí 4. 2., preto žiada o rýchlejšie vyhotovenie rozsudku v skrátenej lehote, aby došlo k jeho správoplatneniu a pobyt sa nemusel prerušovať.

6. Okrem výsluchu účastníkov (rodičov maloletého dieťaťa) súd vo veci vykonal dokazovanie listinami v spise, najmä kópiou rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. RK-2P/15/2023-36 číslo listu, ďalej čl. 5, lustráciami v registri obyvateľov účastníkov konania čl. 6-8, správou Reedukačného centra Zlaté Moravce z 19. 1. 2024 čl. 15-18, obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš RK-2P/15/2023.

7. § 37 z. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej iba ZR (1) Nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností. (3) Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie

na šesť mesiacov. (7) Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. (8) Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

8. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo mal súd preukázané nasledovné. Okresný súd Ružomberok uznesením zo dňa 25. mája 2023 č. k. 2P/15/2023-15 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil rodičom, aby maloletú A. B., nar. XX. XX. XXXX odovzdali do starostlivosti Reedukačného centra Zlaté Moravce až do právoplatného rozhodnutia súdu v konaní o uloženie výchovného opatrenia. Následne Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom zo dňa 24. 7. 2023 č. k. RK-2P/15/2023-36 podľa § 37 ods. 1 písm. b/ Zákona o rodine uložil maloletej A. B. výchovné opatrenie a dočasne ju odňal zo starostlivosti rodičov a nariadil jej pobyt v Reedukačnom centre Zlaté Moravce, najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti výroku rozsudku.

9. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok zo dňa 4. 1. 2024 Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením zo dňa 16. 1. 2024 sp. zn. 9P/3/2024 začal konanie o opakované uloženie výchovného opatrenia maloletej A..

10. Súd sledoval vykonávanie výchovného opatrenia uloženého v konaní sp. zn. RK-2P/15/2023. Zo správy Reedukačného centra Zlaté Moravce zo 14. 12. 2023 zistil, že na začiatku školského roka 2023/2024 maloletá A. plánovala s ďalšími dievčatami útek z reedukačného centra (zviazanými plachtami z tretieho poschodia). Po odhalení plánov na útek a zamedzení ďalším pokusom, maloletá A. počas pobytu na školskom ihrisku s ďalšími dvomi spolužiačkami ušli na necelých 48 hodín. V polovici septembra 2023 maloletá A. s iným dievčaťom zo skupiny v centre plánovali ďalší útek, ktorému sa podarilo zabrániť. Iniciátorom útoku bola maloletá A., po odhalení plánov sa chovala verbálne agresívne. A. následne vyhodnotila, že pokusy o útek pre ňu nie sú prospešné z dlhodobého hľadiska. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok v správe zo 4. 1. 2024 doplnil správu reedukačného centra o informáciu od matky maloletej, že maloletá A. počas jej pobytu v domácom prostredí 31. 12. 2023 pred polnocou ušla z domu bez vedomia rodičov, ktorým predtým povedala, že si ide ľahnúť. A. sa vrátila domov 3. 1. 2024 o 19.30 hod. chorá a večery mala údajne tráviť v „AS clube“ v Ružomberku u kamaráta, ktorého pozná z diagnostického centra. Rodičia navštívili s Teréziou lekára a odviezli ju do reedukačného centra. Podľa správy reedukačného centra z 19. 1. 2024 je maloletá A. prednostne zameraná na seba a svoje potreby. Láka ju nezávislý životný štýl bez pravidiel a obmedzení a riziká tohto štýlu často bagatelizuje. Ak sa jej povolia drobné ústupky prekračuje hranice a pravidlá. V záťaži má tendenciu upúšťať od svojich cieľov a predsavzatí. Deficity v správaní maloletej A. sa začali prejavovať počas letných prázdnin pri voľnejšom režime a po príchode z pobytu v domácom prostredí (21. 9. 2023). Pri návrate do zariadenia 7. 1. 2024 po pobyte v domácom prostredí pri kontrole osobných vecí zistili, že A. sa podarilo prepašovať do zariadenia telefón, nabíjačku a elektronickú cigaretu, ktoré lepiacou páskou upevnila na spodnú stranu plastovej časti spoločenskej hry Dostihy. Správanie maloletej A. aktuálne nie je možné objektívne hodnotiť, lebo od príchodu do zariadenia má vážne zdravotné problémy, ktoré ju paralyzujú v prirodzených prejavoch. A. je v pravidelnom kontakte s rodičmi (písomne, telefonicky, osobnými návštevami v zariadení). A. je manuálne zručná, kreatívna, rada športuje a zapája sa do mimoškolských aktivít. Vzdelanie je pre A. dôležité, na vyučovanie sa pripravovala svedomito a na konci školského roka 2022/2023 prospela s vyznamenaním (priemer 1,46). Rozladí ju, ak dostane horšiu známku ako očakávala. Zaujíma sa o podmienky prijatia na strednú školu (Zdravotná škola v Liptovskom Mikuláši a Hotelová akadémia v Liptovskom Mikuláši). Reedukačné centrum sa u A. zameriava na korekciu porúch správania (egocentrické správanie, inklinovanie k problémovej skupine). Pracujú s ňou na konštruktívnom spôsobe riešenia záťažových situácií, rozvoji komunikačných a sociálnych zručností, rozvíjaní zdravých sociálnych vzťahov, voľnočasových aktivít za účelom sebarealizácie, podpore procesu sebapoznania a sebaapredania, motiváciu k ďalšiemu vzdelávaniu a protidrogovú prevenciu. A. vyžaduje kontrolu a podporu dospelých, jednotný prístup s jasne stanovenými pravidlami a hranicami. Potrebuje vzory a modely prosociálneho správania, veľa komunikácie a odovzdávať spätnú

väzbu primerane veku. A. potrebuje fixovať pozitívne naštartované zmeny v myslení a konaní. Upevniť pevnú vôľu, aby dokázala vo svojich predsavzatiach vytrvať aj v domácom prostredí. Naďalej je potrebné pracovať na korekcii deficitov v správaní, rozvíjaní komunikačných a sociálnych zručností, zvládnuť monitor a prijímacie skúšky na stredné školy.

11. Keďže doterajším pobytom v reedukačnom centre sa za dobu 6 mesiacov nepodarilo odbornou pomocou dosiahnuť u maloletej nápravu v prejavoch jej správania, súd považoval za potrebné opätovne rozhodnúť o uložení výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b/ v spojení s ods. 8 ZR. Odborná pomoc má zabezpečiť, aby u maloletej A. došlo k odstráneniu nevhodného správania, ktoré ohrozuje A. najmä na živote a zdraví. Opakovane utiekla nielen z domu, ale aj z reedukačného centra a potulovala sa. Takéto správanie ju ohrozuje na živote a zdraví. Cieľom výchovného opatrenia je odbornou pomocou dosiahnuť odstránenie príčin takýchto prejavov správania. Súd vyhodnotil, že je v záujme maloletej A. rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia pobytom v reedukačnom centre na zabezpečenie odbornej pomoci maloletej A..

12. Rozsudok o uložení výchovného opatrenia v Reedukačnom centre Zlaté Moravce nadobudol právoplatnosť 4. 8. 2023. Dňa 4. 2. 2023 uplynie doba 6 mesiacov od jeho právoplatnosti. Preto súd podľa § 37 ods. 8 ZR v spojení s § 2 ods. 1, § 360, § 361 z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, § 325 a nasl. z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok dočasne upravil pomery maloletej A. tak, že až do právoplatnosti rozhodnutia o opakovanom uložení výchovného opatrenia v konaní sp. zn. 9P/3/2024 bude miestom jej pobytu Reedukačné centrum Zlaté Moravce (výrok II.).

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52, § 57 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v počte vyhotovení pre každého účastníka a súd. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.

Výrok II. rozsudku je vykonateľný doručením.